Kaisa Metteri-Gold,
Jalostustieteellisen toimikunnan esittelijä
Suomen Kennelliitto
14.2.2024

U 92/2023 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotusluonnoksesta asetukseksi koirien ja kissojen hyvinvoinnista ja jäljitettävyydestä

Kiitämme mahdollisuudesta lausua kantamme valtioneuvoston U-kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotusluonnoksesta asetukseksi koirien ja kissojen hyvinvoinnista ja jäljitettävyydestä.

On hyvä, että koirien kasvatusta ja kauppaa koskevat säännökset yhtenäistetään EU-maissa. Koirien salakuljetus ja valvomaton verkkokauppa on ongelma, jonka torjumiseksi tarvitaan järeämpiä säädöksiä koko Euroopan unionin tasolla. Koirien salakuljetus ulottuu myös meille Suomeen, ja valitettavasti meillä esiintyy myös kotimaista pentutehtailua.

Komission asetusehdotus sisältää paljon hyviä asioita, kuten se, että maanumerot tulevat taas pakolliseksi koirien mikrosiruihin. Olemme Suomen Kennelliitossa nostaneet esille tämän asian tärkeyttä jo pitkään.

Pohjoismaiden tapa kasvattaa koiria poikkeaa paljon muista EU-maista, sillä meillä suurin osa koirankasvatuksesta on niin sanotusti pienkasvatusta. Näkemyksemme mukaan kasvattamisen siirtymistä enemmän kennelmäiseen toimintaan ei tulisi suosia Suomessa. Toivoisimme, että valtioneuvoston U-kirjelmässä tuotaisiin esille tämä pohjoismainen näkökulma, sillä se vaikuttaa olennaisesti siihen, millainen kasvattaja määritellään ammattimaiseksi toimijaksi.

Yleistä asetusluonnoksesta

Suomen Kennelliiton alla toimii tällä hetkellä noin 13 000 aktiivista koirankasvattajaa (kasvattanut vähintään yhden pentueen viimeisten viiden vuoden aikana). Kolme tai enemmän pentuetta vuonna 2023 kasvatti 700 kasvattajaa.

Pohjoismainen koirankasvatus on niin sanotusti pienkasvatusta. Kasvattajalla voi olla useampi jalostuskoira, joista osa asuu sijoituskodeissa. Kaikkia koiria ei välttämättä käytetä jalostukseen.

Jos eläinlääkärin tulee tarkastaa vuosittain kaikkien niiden kasvattajien toiminta, joka on kasvattanut useamman kuin kaksi pentuetta vuoden aikana, tai joilla on useampi kuin kolme narttua, olisi tarkastettavia huomattavasti enemmän kuin 760 kasvattajaa. Käytännössä tämä ei ole mahdollista nykyisillä eläinlääkäriresursseilla.

Pidämme hyvänä valtioneuvoston U-kirjelmässä esitettyä kantaa, jonka mukaan tarkastuskäynneistä ei saa aiheutua toimijoille kohtuutonta kustannusta tai hallinnollista taakkaa.

Koirankasvatus ja koirakulttuuri Euroopassa ja erityisesti Pohjoismaissa voi erota huomattavastikin kolmansien maiden koirakulttuurista. Koiranjalostuksen kannalta tämä voi muodostaa ongelman, jos kolmansista maista tuotavien koirien tuonti jalostukseen rikastuttamaan rodun geenipoolia vaikeutuu. Käytännössä näin voi käydä, jos EU:n ulkopuolisista maista tuotavien koirien kotimaiden hyvinvointisäännösten ja niiden virallisen valvonnan luotettavuuden arviointi osoittautuu EU:lle liian monimutkaiseksi.

Pidämme hyvänä sitä, eläinten hoitajille on tarjottava hyvinvointia koskevaa koulutusta, ja pätevyys eläinten hoitamiseen voidaan hankkia koulutuksen tai työkokemuksen kautta. Suomen Kennelliiton alaisessa koirankasvatustyössä kennelnimen saaminen edellytyksenä on kasvattajan peruskurssin käyminen ja kasvattajasitoumuksen allekirjoittaminen. Tarjoamme kasvattajille myös jatkokoulutusta.

Koirien pitoa koskevat säännökset

Asetusehdotuksen mukaan eläimillä tulisi olla mahdollisuus oleskella pimeässä kahdeksan tuntia vuorokaudessa. Suomen olosuhteissa tämä tarkoittaisi pimeän tilan rakentamista koirille sekä sisä- että ulkotiloihin.

Sääolosuhteet Suomessa poikkeavat pitkine talvineen useimpien muiden EU-maiden olosuhteista, ja tämä vaikuttaa siihen, millaisia kenneltiloja meillä on mahdollista rakentaa. Pidämme hyvänä sitä, että kennelrakennuksessa pidettävien koirien ulkotilan sekä sisätilan tai yksilöllisen kopin korkeuden tulisi olla vähintään 1,8 metriä. Tämä rajaisi pois mahdollisuuden rakentaa kahdessa kerroksessa olevia tiloja.

Asetusehdotuksen mukaan koirien liikkumista ei saisi rajoittaa pitopaikassa. Koirien pitäminen kytkettynä tai juoksulangassa ei onneksi enää ole yleistä Suomessa. Koiria voidaan kuitenkin pitää tarhassa, joten asetuksella tulee turvata se, että koirilla on riittävästi tilaa liikkua vapaasti tarhassa.

Asetusehdotuksen mukaan tiineellä nartulla tulisi olla tarjolla jatkuvasti ruokaa. Joillekin koirayksilöille tällä voi olla kohtalokkaat seuraukset.

Alle kahdeksanviikkoiset koiranpennut tulisi asetusluonnoksen mukaan ruokkia viisi kertaa päivässä. Jos narttu ei enää suostu imettämään pentuja, on pentujen ruokinta viidestä päivässä todella hankalaa, ja ruokintatahdin muuttaminen hallitusti pidempiin väleihin on myös haastavaa pennun uudessa kodissa.

Asetusluonnoksen mukaan pentuja ei saa eristää emästään pysyvästi ennen kahdeksan viikon ikää. Monissa koiraroduissa emät vierottavat pentunsa tehokkaasti jo viiden viikon iästä lähtien. Voisiko tämän kohdan muotoilla niin, että pennuilla tulisi olla aikuisen koiran malli ja seuraa niiden luovutusikään, kahdeksaan viikkoon saakka.

Mikrosiruttaminen

Asetusehdotuksen mukaan vain eläinlääkäri saa asettaa mikrosirun koiralle tai kissalle. Yhdymme valtioneuvoston U-kirjelmässä esitettyyn näkemykseen, jonka mukaan Suomessa toimii hyvin käytäntö, jonka mukaan tähän tehtävään koulutetut henkilöt saavat myös asettaa mikrosiruja lemmikille. Näin säästetään kasvattajien kustannuksia ja eläinlääkärien resursseja.

Koiran lopettaminen ja muut toimenpiteet

Asetusehdotuksen mukaan koiran saisi lopettaa vain eläinlääkäri. Valtioneuvosto U-kirjelmän mukaan ehdotusta tulisi muuttaa siten, että myös muu pätevä henkilö saa lopettaa eläimen asianmukaisella tavalla. Tämä on tärkeää etenkin syrjäseudulla, jotta eläinten hyvinvointi ei vaarannu. Pidämme tätä hyvänä ehdotuksena.